നിരാകരണപത്രം

(Disclaimer)

പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം നിർമ്മിത ബുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത വിവർത്തന ഉപകരണത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ ഐ.റ്റി. ഡയറക്ടറേറ്റ് സാധൂകരിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. എന്നിരുന്നാലും, ഇതിന്റെന്റെ ഉള്ളടക്കത്തിൽ ആശയപരമായോ സാംഗത്യപരമായോ വ്യാകരണപരമായോ ആഖ്യാനപരമായോ തെറ്റുകൾ കടന്നു കൂടാൻ സാധ്യതയുള്ളതാണ്. ഈ തർജ്ജമ കേവലം വ്യവഹാരകക്ഷികളുടെയും പൊതുജനങ്ങളുടെയും പൊതുവായ അറിവിലേക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുവാൻ വേണ്ടി മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. ഔദ്യോഗികവും പ്രായോഗികവുമായ എല്ലാ ആവശ്യങ്ങൾക്കും വിധി നിർവഹണ നടപ്പാക്കലുകൾക്കും പ്രസ്തുത വിധിന്യായത്തിന്റെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പ് ആധികാരികവും അന്തിമവും ആയിരിക്കും.

ജോസ് അന്റോണിയോ സാൽബ ഡയസ് ഡെൽ കോറൽ എന്ന ജോസ് അന്റോണിയോ സാൽബ

v.

പശ്ചിമ ബംഗാൾ സംസ്ഥാനവും മറ്റുള്ളവരും

(2020-ലെ റിട്ട് ഹർജി (ക്രിമിനൽ) നമ്പർ 318)

2021 ജൂലൈ 28

[ജസ്റ്റിസ് വിനീത് ശരൺ, ജസ്റ്റിസ് ദിനേശ് മഹേശ്വരി]

ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന – അനുച്ഛേദം 32 – ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജി – പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡിക്ക് വേണ്ടി – നിലനിൽക്കുന്നതാണോ – ഹർജിക്കാരൻ എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6-നെ വിവാഹം കഴിച്ചു, അവർക്ക് പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത രണ്ട് കുട്ടികളുണ്ട് – ഹർജിക്കാരനും എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6 ഉം തമ്മിലുള്ള തർക്കങ്ങൾ – സ്പെയിൻ പൗരനായ ഹർജിക്കാരൻ എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6-നോടൊപ്പം താമസിക്കുന്ന പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത രണ്ട് കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡിക്ക് വേണ്ടി അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം ഫയൽ ചെയ്ത ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജി – പ്രത്യേകിച്ച് ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമം പ്രകാരം കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡിക്ക് വേണ്ടി ഹർജിക്കാരൻ സമർപ്പിച്ച ഹർജി വിചാരണ കോടതിയുടെ പരിഗണനയിലിരിക്കുന്നതിനാൽ, ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജി നിലനിർത്തുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6 ഉന്നയിച്ച പ്രാഥമിക എതിർപ്പ് – വിധി: നിലവിലെ കേസിൽ, പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത രണ്ട് കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6-ന്റെ (അമ്മ) പക്കലായിരുന്നുവെന്നും, ഇതിനായി ഹർജിക്കാരൻ (പിതാവ്) ഇതിനകം ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 12 പ്രകാരം ഒരു ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിരുന്നുവെന്നും അത് പരിഗണനയിലാണെന്നും കൂടാതെ, സ്വാഭാവിക രക്ഷിതാവായ അമ്മയുടെ പക്കലുള്ള കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി നിയമവിരുദ്ധമാണെന്ന് പറയാനാവില്ലെന്നതും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട വസ്തുതകൾ ആയതിനാൽ, ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജി, അതും നേരിട്ട് ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം, നിലനിർത്താൻ കഴിയില്ല - ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമത്തിന് കീഴിൽ ലഭ്യമായ നിയമപരമായ പ്രതിവിധിയാണ് ഉചിതമായ പ്രതിവിധി, ഇത്

ഹർജിക്കാരൻ ഇതിനകം തന്നെ നേടിയിട്ടുണ്ട് - ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം സുപ്രീം കോടതി അതിന്റെ അധികാരപരിധി വിനിയോഗിക്കേണ്ട അനന്യസാധാരണമോ അപൂർവ്വമോ ആയ സാഹചര്യങ്ങൾ ഈ കേസിൽ ഇല്ല - കുട്ടികളുടെ ക്ഷേമവും ക്ഷേമവും സംബന്ധിച്ച് ഇവിടെ ഉന്നയിക്കുന്ന എല്ലാ ചോദ്യങ്ങളും നിയമപ്രകാരം പരിഗണിക്കാവുന്ന ഉചിതവും ഫലപ്രദവുമായ ഒരു പ്രതിവിധിയാണ് ഹർജിക്കാരൻ ഇതിനകം തന്നെ നേടിയെടുത്ത പ്രതിവിധി - ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമം, 1890 - വകുപ്പ് 12 - കുടുംബ നിയമം - കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി.

യഷിത സാഹു v. രാജസ്ഥാൻ സംസ്ഥാനം, **(2020) 3 SCC 67 : [2020] 1 SCR 417 - വേർതിരിച്ചറിഞ്ഞു.**

തേജസ്വിനി ഗൗഡ് v. ശേഖർ ജഗദീഷ് പ്രസാദ് തിവാരി **(2019) 7 SCC 42 : [2019] 7 SCR 335,** *സൗമിത്ര കുമാർ നഹർ v. പരുൾ നഹർ* **(2020) 7 SCC 599 – എന്നീ കേസുകൾ പരാമർശിച്ചു.**

കേസ് നിയമ സൂചിക

(2020) 7 SCC 599	**ഖണ്ഡിക 6**	**പരാമർശിച്ചു**
[2020] 1 SCR 417	**ഖണ്ഡിക 6**	**വേർതിരിച്ചറിഞ്ഞു**
[2019] 7 SCR 335	**ഖണ്ഡിക 7**	**പരാമർശിച്ചു**

ക്രിമിനൽ ആദ്യാധികാരിത : 2020-ലെ റിട്ട് ഹർജി (ക്രിമിനൽ) നമ്പർ 318.

(ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം)

മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ പി.എസ്. നരസിംഹ (എ.സി.)

ഹർജിക്കാരൻ സ്വയം ഹാജരായി.

എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ സിദ്ധാർഥ് ലുത്ര, അഭിഭാഷകരായ സൗമിത്ര ജി. ചൗധുരി, ശ്രീമതി പൂജ കുമാരി ഷാ, ചഞ്ചൽ കുമാർ ഗാംഗുലി, കുമാർ മിഹിർ എന്നിവർ.

കോടതിയുടെ താഴെപ്പറയുന്ന ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു:

ഉത്തരവ്

1. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം ഹർജിക്കാരൻ (പിതാവ്) തന്റെ പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത രണ്ട് കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി ഈ ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജി സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

2. കേസിലെ ചുരുക്കം ചില വസ്തുതകൾ ഇന്നിപ്പറയുന്നവയാണ്. ഹർജിക്കാരൻ എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6-നെ വിവാഹം കഴിച്ചിരുന്നു, അവർക്ക് ഏകദേശം 15 വയസ്സുള്ള ഒരു മകനും ഏകദേശം 10 വയസ്സുള്ള ഒരു മകളുമുണ്ട്. ഹർജിക്കാരൻ സ്പെയിൻ പൗരനാണ്. ഹർജിക്കാരനും (ഭർത്താവ്) എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യയും തമ്മിൽ ചില തർക്കങ്ങൾ ഉണ്ടായതിനാൽ, എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യ രണ്ട് പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത കുട്ടികളോടൊപ്പം ഹർജിക്കാരനെ ഉപേക്ഷിച്ചു. തുടർന്ന് ഹർജിക്കാരൻ 1890-ലെ ഗാർഡിയൻസ്

ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമത്തിലെ (ഇനി മുതൽ "നിയമം" എന്ന് വിളിക്കുന്നു) വകുപ്പ് 12 പ്രകാരം പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത രണ്ട് കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡിക്കായി കൊൽക്കത്തയിലെ അലിപൂർ 10-ാം അഡീഷണൽ ജില്ലാ ജഡ്ജിക്ക് മുമ്പാകെ കേസ് ഫയൽ ചെയ്തു, ഇത് 2017-ലെ കേസ് നമ്പർ 88 ആയി രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കസ്റ്റഡിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പ്രസ്തുത കേസ് ഇപ്പോഴും പ്രസ്തുത കോടതിയുടെ പരിഗണനയിലാണ്. കൂടാതെ, എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യ, ഹർജിക്കാരനെതിരെ 2005-ലെ ഗാർഹിക പീഡനത്തിൽ നിന്നുള്ള സ്ത്രീകളെ സംരക്ഷിക്കൽ നിയമപ്രകാരം ഒരു കേസ് ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, അതും പരിഗണനയിലാണ്. പ്രസ്തുത കേസിൽ, പ്രതിഭാഗം നമ്പർ 6/ഭാര്യയ്ക്ക് അനുകൂലമായി കുറച്ച് ജീവനാംശം അനുവദിക്കുകയും അത് ഹൈക്കോടതിയിൽ ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുകയും അത് കുറയ്ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇത് ഈ ഹർജിയിലെ ഒരു പ്രശ്നമല്ല.

3. മുകളിൽ പറഞ്ഞ വസ്തുതകളുടെയും സാഹചര്യങ്ങളുടെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ, താഴെപ്പറയുന്ന അഭ്യർത്ഥനകളോടെയാണ് ഹർജിക്കാരൻ ഈ റിട്ട് ഹർജി സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നത്:

> "(i) 6-ാം നമ്പർ എതിർകക്ഷിയുടെ സംരക്ഷണത്തിൽ നിന്ന് അവരുടെ അവകാശങ്ങളും മികച്ച താൽപ്പര്യവും സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി സിദ്ധാർത്ഥ ഔപ സാൽബ മഹാപത്രയെയും ഇകാന്തിക മാർഗരിറ്റ സാൽബ മഹാപത്രയെയും ഈ ബഹുമാനപ്പെട്ട കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കാൻ എതിർകക്ഷി നമ്പർ 2, 3, 4, 5 എന്നിവരോട് നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിനും ആജ്ഞാപിക്കുന്നതിനും ഹേബിയസ് കോർപ്പസിന്റെ

സ്വഭാവമുള്ള ഉചിതമായ ഒരു റിട്ട്/ഉത്തരവ്/നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിക്കുക.

(ii) ഇന്ത്യയിലെ കൊൽക്കത്തയിൽ നിന്ന് കുട്ടികൾക്ക് ലഭ്യമായ ഏറ്റവും സുരക്ഷിതമായ താത്പര്യമായ സ്പെയിനിലേക്ക് കുട്ടികളെ മാറ്റുന്നതിലൂടെ അവരുടെ അവകാശങ്ങളുടെ ശരിയായ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി, അലിപ്പോറിലെ അഭിജ്ഞനായ 10-ാമത് അഡീഷണൽ ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെ മുമ്പാകെ നിലനിൽക്കുന്ന 2017-ലെ നിയമം VIII കേസ് നമ്പർ 88-ന്റെ ഫലത്തിന് വിധേയമായി, പ്രസ്തുത സിദ്ധാർത്ഥ ഔപ സാൽബ മഹാപത്രയുടെയും ഇകാന്തിക സാൽബ മഹാപത്രയുടെയും കസ്റ്റഡി കൈമാറാൻ എതിർകക്ഷി നമ്പർ 2, 3, 4, 5 എന്നിവയോട് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന മാൻഡമസിന്റെ സ്വഭാവമുള്ള ഉചിതമായ ഒരു റിട്ട്/ഉത്തരവ്/നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിക്കുക;

(iii) സൂക്ഷ്മമായി പരിശോധിച്ച ശേഷം മനസ്സാക്ഷിപരമായ നീതി നടപ്പാക്കുന്നതിനായി അലിപ്പോറിലെ അഭിജ്ഞനായ 10-ാമത് അഡീഷണൽ ജില്ലാ ജഡ്ജിയുടെ മുമ്പാകെ നിലവിലുള്ള 2017-ലെ നിയമം VIII കേസ് നമ്പർ 88-മായി ബന്ധപ്പെട്ട കേസിന്റെ രേഖകൾ ബഹുമാനപ്പെട്ട കോടതിയിൽ ഹാജരാക്കാൻ പ്രതികളോട് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന സെർഷ്യോറാറിയുടെ സ്വഭാവത്തിലുള്ള ഉചിതമായ ഒരു റിട്ട്/ഉത്തരവ്/നിർദ്ദേശം പുറപ്പെടുവിക്കുക.

(iv) ഹർജിക്കാരന്റെയും എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6-ന്റെയും കുട്ടികളുടെ, അതായത് സിദ്ധാർത്ഥ ഔപ സൽബ മഹാപത്ര, ഇകാന്തിക മാർഗരിറ്റ സൽബ മഹാപത്ര

എന്നിവരുടെ ജീവനും സ്വത്തിനും സംരക്ഷണം നൽകുന്നതിന് പോലീസ് സഹായം നൽകുകയും ചെയ്യണമെന്ന് ബന്ധപ്പെട്ട എതിർകക്ഷികളോട് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഇടക്കാല ഉത്തരവ്.

(v) ഇന്ത്യയിലെ കൊൽക്കത്തയിൽ നിന്ന് കുട്ടികളെ സ്പെയിനിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകാനും ഹർജിക്കാരനുൾപ്പെടെയുള്ള അവരുടെ പിതൃ കുടുംബത്തിന്റെ സംരക്ഷണത്തിലും സംരക്ഷണത്തിലും താമസിക്കാനും സ്പെയിനിലെ അവരുടെ പിതൃ കുടുംബ വീട്ടിൽ താമസിക്കാനും നിർദ്ദേശിക്കുന്ന ഇടക്കാല ഉത്തരവ്."

4. നേരിട്ട് ഹാജരായ ഹർജിക്കാരനെയും, 1 മുതൽ 5 വരെയുള്ള എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ. സിദ്ധാർത്ഥ് ലുത്രയെയും, എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യ വേണ്ടി ഹാജരായ അഭിഭാഷകരായ ശ്രീ. ചഞ്ചൽ കുമാർ ഗാംഗുലിയെയും ശ്രീ. അനുജ് പ്രകാശിനെയും കോടതി കേൾക്കുകയും രേഖകൾ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്തു. കോടതിയെ സഹായിക്കുന്നതിനായി അമിക്കസ് ക്യൂറിയായി നിയമിതനായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ പി.എസ്. നരസിംഹയെയും കോടതി കേട്ടു.

5. നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 12 പ്രകാരം കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള അപേക്ഷ പരിഗണനയിലാണെന്ന വസ്തുത തർക്കമില്ലാത്തതാണ്. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന ഈ ഹർജിയിലെ അഭ്യർത്ഥനകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിൽ നിന്ന് പ്രസ്തുത കേസ് പരിഗണനയിലാണെന്ന് വ്യക്തമാകും. പ്രത്യേകിച്ച് ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമം പ്രകാരം കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡിക്ക് വേണ്ടി ഹർജിക്കാരൻ

സമർപ്പിച്ച ഹർജി വിചാരണ കോടതിയുടെ പരിഗണനയിലിരിക്കുന്നതിനാൽ, ഈ ഹർജി നിലനിർത്തുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6-ന്റെ അഭിഭാഷകനായ ശ്രീ അനുജ് പ്രകാശ് ഒരു പ്രാഥമിക എതിർപ്പ് ഉന്നയിച്ചിട്ടുണ്ട്.

6. പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും അവരുടെ ഉത്തമ താൽപ്പര്യം മുൻനിർത്തിയുമാണ് ഈ ഹർജി സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന് ഹർജിക്കാരൻ വാദിച്ചു. എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യയും രണ്ട് പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത കുട്ടികളും കൊൽക്കത്തയിലാണ് താമസിക്കുന്നതെന്നും, ഇത് കോവിഡ്-19-ന്റെ അപകട മേഖലയാണെന്നും, അതേസമയം ഹർജിക്കാരൻ സ്പെയിനിൽ താമസിക്കുന്നതിനാൽ കുട്ടികളെ കൂടുതൽ സുരക്ഷിതമായ സ്ഥലവും മികച്ച മെഡിക്കൽ സൗകര്യങ്ങളുമുള്ള സ്പെയിനിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകാൻ കഴിയുമെന്നും വാദിച്ചു. നിലവിൽ ഹർജിക്കാരൻ കോവിഡ്-19-ന്റെ അപകട മേഖലയല്ലാത്ത ശാന്തിനികേതനിലാണ് താമസിക്കുന്നതെന്നും അതിനാൽ, കുട്ടികൾ ഹർജിക്കാരന്റെ കൂടെ ശാന്തിനികേതനിൽ സുരക്ഷിതരായിരിക്കുമെന്നും വാദിക്കുന്നു. എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യ കുട്ടികളെ നിയമവിരുദ്ധമായി കൊണ്ടുപോയതാണെന്നും ഹർജിക്കാരന് അനധികൃതമായി അവരുടെ സംരക്ഷണാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുത്തിയെന്നും വാദിക്കുന്നു. മാതാപിതാക്കൾ രണ്ടുപേർക്കും കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് അവകാശമുള്ളതിനാൽ കുട്ടികൾക്ക് പിതാവിനൊപ്പം ജീവിക്കാൻ അവകാശമുണ്ടെന്ന് ഹർജിക്കാരൻ വാദിച്ചു. അതിനെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി "സൗമിത്ര കുമാർ നഹർ Vs. പരുൾ നഹർ" (2020) 7 SCC 599,

"യഷിത സാഹൂ Vs. രാജസ്ഥാൻ സംസ്ഥാനം" (2020) 3 SCC 67 എന്നീ കേസുകളിലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധികളെ അദ്ദേഹം ആശ്രയിച്ചു. ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമം പ്രകാരം കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി സംബന്ധിച്ച ഹർജി വിചാരണ കോടതിയുടെ പരിഗണനയിലാണെങ്കിലും, നിലവിലെ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി ഹർജിക്കാരന് കൈമാറാൻ എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യയോട് ഈ കോടതി നിർദ്ദേശിക്കണമെന്ന് ഹർജിക്കാരൻ വാദിക്കുന്നു.

7. ഇതിനു വിരുദ്ധമായി, കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഹർജി വിചാരണ കോടതിയുടെ പരിഗണനയിലാണ് എന്ന വസ്തുത കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരമുള്ള ഈ റിട്ട് ഹർജി നിലനിൽക്കില്ലെന്ന് സംസ്ഥാനത്തിനും/എതിർകക്ഷികൾക്കും വേണ്ടി ഹാജരായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ. സിദ്ധാർത്ഥ് ലുത്ര വാദിച്ചു. ഇതിനെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി, "തേജസ്വിനി ഗൗഡ് Vs. ശേഖർ ജഗദീഷ് പ്രസാദ് തിവാരി" (2019) 7 SCC 42 "യഷിത സാഹൂ Vs. സംസ്ഥാനം രാജസ്ഥാൻ" (2020) 3 SCC 67എന്നീ കേസുകളിലെ ഈ കോടതിയുടെ രണ്ട് തീരുമാനങ്ങളെ അദ്ദേഹം ആശ്രയിച്ചു. സംസ്ഥാനം സമർപ്പിച്ച എതിർ സത്യവാങ്മൂലത്തിൽ, പശ്ചിമ ബംഗാൾ സംസ്ഥാനത്ത് പകർച്ചവ്യാധിയുടെ സ്ഥിതി നിയന്ത്രണവിധേയമാണെന്നും കൊൽക്കത്തയിൽ അമ്മയോടൊപ്പം കുട്ടികൾ സുരക്ഷിതരായിരിക്കില്ലെന്ന് പറയാനാവില്ലെന്നും വ്യക്തമായി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും വാദിക്കുന്നു.

8. ഈ വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമത്തിന്റെ നിലപാട് അഭിജ്ഞനായ അമിക്കസ് ശ്രീ. പി.എസ്. നരസിംഹ വളരെ ന്യായമായി അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

9. പ്രത്യേകിച്ച്, കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണം സ്വാഭാവിക രക്ഷിതാവായ അമ്മയുടെ കൈവശമായിരിക്കുമ്പോൾ ഈ ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പില്ലായ്മയെക്കുറിച്ചുള്ള ശ്രീ. ലുത്രയുടെ വാദങ്ങളെ എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യയുടെ അഭിഭാഷകനായ ശ്രീ. അനുജ് പ്രകാശ് പിന്തുണച്ചു. 2005-ലെ ഗാർഹിക പീഡനത്തിൽ നിന്നുള്ള സ്ത്രീകളെ സംരക്ഷിക്കൽ നിയമത്തിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം വിചാരണ കോടതി നൽകിയ ജീവനാംശം ഹർജിക്കാരൻ എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യയ്ക്ക് നൽകിയിട്ടില്ലെന്നും അഭിജ്ഞനായ അഭിഭാഷകൻ പറയുന്നതനുസരിച്ച് ഇത് എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യയുടെയോ കുട്ടികളുടെയോ ക്ഷേമത്തിൽ ഹർജിക്കാരന് യാതൊരു ആശങ്കയുമില്ലെന്ന് വ്യക്തമായി തെളിയിക്കുമെന്നും വാദിക്കുന്നു. ഹർജിക്കാരന് കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണം നൽകുകയും കുട്ടികളെ സ്പെയിനിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുകയും ചെയ്താൽ, അവർ നിയമത്തിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായുള്ള ഹർജി പരിഗണനയിലിരിക്കുന്ന വിചാരണ കോടതിയുടെ പ്രാദേശിക അധികാരപരിധിക്ക് പുറത്തായിരിക്കുമെന്നാണ് അവസാനമായി വാദിക്കുന്നത്. കുട്ടികളുടെ സുരക്ഷയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യയും കുട്ടികളും കൊൽക്കത്തയിൽ താമസിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, 2020 മാർച്ച് മുതൽ, പകർച്ചവ്യാധിയുടെ (കോവിഡ്-19) രണ്ട് തരംഗങ്ങൾ ഇതിനകം കടന്നുപോയിട്ടുണ്ടെന്നും,

എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6/ഭാര്യയും പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത രണ്ട് കുട്ടികളും പൂർണ്ണമായും സുരക്ഷിതരാണെന്നും വാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

10. ഹർജിക്കാരന്റെയും കക്ഷികളുടെ അഭിഭാഷകരുടെയും വാദം കേട്ടതിനു ശേഷവും രേഖകൾ പരിശോധിച്ച ശേഷവും, ഹർജിക്കാരന്റെ അവകാശവാദത്തിന്റെ യോഗ്യതകളിലേക്ക് കടക്കുന്നതിന് മുമ്പ്, ഈ കോടതി തീരുമാനിക്കേണ്ട പ്രാഥമിക ചോദ്യം ഈ ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പിനെ സംബന്ധിച്ചായിരിക്കും.

11. മാതാപിതാക്കൾ രണ്ടുപേർക്കും കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണാവകാശം ഉണ്ടായിരിക്കാമെന്നതിൽ തർക്കമില്ല, എന്നാൽ സംരക്ഷണാവകാശം സംബന്ധിച്ച പ്രസ്തുത വിഷയം പരിഗണിക്കുകയും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടത് കക്ഷികൾ തെളിവുകൾ ഹാജരാക്കിയതിനുശേഷവും ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് ആക്ടിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിച്ചതിനുശേഷവുമാണ്; കൂടാതെ പ്രസ്തുത നിയമപ്രകാരം ഹർജിക്കാരൻ ഇതിനകം ഒരു ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്, ഈ വിഷയം കൊൽക്കത്തയിലെ വിചാരണ കോടതിയുടെ പരിഗണനയിലാണ്.

12. <u>യാഷിത സാഹൂ</u> (മേൽപരാമർശം) കേസിലെ തീരുമാനം വസ്തുതകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വേർതിരിച്ചറിയാൻ കഴിയും. മാതാപിതാക്കൾ രണ്ടുപേരും കുട്ടികളും അമേരിക്കയിൽ താമസിക്കുന്ന ഒരു വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടതാണ് ഈ കേസ്. ഇതിൽ ഭാര്യാഭർത്താക്കന്മാർ തമ്മിൽ തർക്കങ്ങൾ ഉണ്ടാകുകയും ഭാര്യ കുട്ടികളെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടുപോയി വേർപിരിഞ്ഞ്

താമസിക്കാൻ തുടങ്ങുകയും ചെയ്തതിനാൽ, പിതാവ് കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി അമേരിക്കയിലെ കോടതിയിൽ ഒരു ഹർജി ഫയൽ ചെയ്യുകയും, അത് ഭാര്യയോട് കുട്ടികളെ ഹാജരാക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും എന്നാൽ അതിനുപകരം ഭാര്യ കുട്ടികളെ അമേരിക്കയിൽ നിന്ന് ഇന്ത്യയിലേക്ക് കൊണ്ടുപോകുകയും ചെയ്തു. അത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തിലാണ് രാജസ്ഥാൻ ഹൈക്കോടതിയിൽ സമർപ്പിച്ച ഒരു ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജിയിൽ, അമേരിക്കയിലെ പ്രാദേശിക അധികാരപരിധിയിലുള്ള കോടതിക്ക് അവിടെ നിലവിലുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളിൽ കൂടുതൽ ഉത്തരവുകൾ പുറപ്പെടുവിക്കാൻ കഴിയുന്നതിനായി ആറ് ആഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ ഭാര്യയും പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത മകളും അമേരിക്കയിലേക്ക് മടങ്ങാൻ ഹൈക്കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചത്. മുകളിൽ പറഞ്ഞ വസ്തുതകളിലാണ് ഹേബിയസ് കോർപ്പസിനായുള്ള റിട്ട് ഹർജി നിലനിർത്താൻ കഴിയുന്നതെന്ന് വിധിച്ചത്. തേജസ്വിനി ഗൗഡ് (മേൽപരാമർശം) കേസിൽ, ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജിയുടെ നിലനിൽപ്പ് സംബന്ധിച്ച നിയമം ഈ കോടതി ഖണ്ഡിക നമ്പർ 19, 20 എന്നിവയിൽ വ്യക്തമായി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് ഇപ്രകാരമാണ്:

> "19. ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് നടപടിക്രമങ്ങൾ കസ്റ്റഡിയുടെ നിയമസാധുതയെ ന്യായീകരിക്കാനോ പരിശോധിക്കാനോ ഉള്ളതല്ല. ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് നടപടിക്രമങ്ങൾ കുട്ടിയുടെ കസ്റ്റഡി കോടതിയുടെ വിവേചനാധികാരത്തിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു മാധ്യമമാണ്. ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഒരു അസാധാരണമായ പരിഹാരമായ ഒരു പ്രത്യേകാവകാശ

റിട്ട് ആണ്, കൂടാതെ നിയമം നൽകുന്ന സാധാരണ പ്രതിവിധി ലഭ്യമല്ലാത്തതോ ഫലപ്രദമല്ലാത്തതോ ആയ പ്രത്യേക കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങളിൽ റിട്ട് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു; അല്ലാത്തപക്ഷം ഒരു റിട്ട് പുറപ്പെടുവിക്കില്ല. കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി കാര്യങ്ങളിൽ, നിയമപരമായ കസ്റ്റഡിക്ക് അർഹതയില്ലാത്ത ഒരാൾ പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത ഒരാളെ തടങ്കലിൽ വച്ചാൽ മാത്രമേ ഹൈക്കോടതിയുടെ റിട്ട് അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരം യോഗ്യത നേടുകയുള്ളൂ. ഈ കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, സുപ്രീം കോടതിയും ഹൈക്കോടതികളും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്ന വിഷയത്തിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച വിധി കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ, കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി കാര്യങ്ങളിൽ, മാതാപിതാക്കളോ മറ്റുള്ളവരോ പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത കുട്ടിയെ തടങ്കലിൽ വച്ചത് നിയമവിരുദ്ധമാണെന്നും നിയമത്തിന്റെ യാതൊരു അധികാരവുമില്ലാതെയാണെന്നും
തെളിയിക്കപ്പെടുമ്പോൾ ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് റിട്ട് നിലനിർത്താവുന്നതാണ്.

20. <u>കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി കാര്യങ്ങളിൽ, സാഹചര്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി, ഹിന്ദു മൈനോറിറ്റി ആൻഡ് ഗാർഡിയൻഷിപ്പ് നിയമം അല്ലെങ്കിൽ ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമംപ്രകാരം മാത്രമേ സാധാരണ പരിഹാരം സാധ്യമാകൂ</u>. ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമത്തിന് കീഴിലുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളിൽ നിന്ന് ഉണ്ടാകുന്ന കേസുകളിൽ, പ്രായപൂർത്തിയാകാത്തയാൾ സാധാരണയായി കോടതി

അത്തരം അധികാരപരിധി പ്രയോഗിക്കുന്ന പ്രദേശത്താണോ താമസിക്കുന്നത് എന്നതിനെ ആശ്രയിച്ചാണ് കോടതിയുടെ അധികാരപരിധി നിർണ്ണയിക്കുന്നത്. ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമത്തിന് കീഴിലുള്ള അന്വേഷണവും സംക്ഷിപ്ത സ്വഭാവമുള്ള ഒരു റിട്ട് കോടതിയുടെ അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിക്കുന്നതും തമ്മിൽ കാര്യമായ വ്യത്യാസങ്ങളുണ്ട്. കുട്ടിയുടെ ക്ഷേമമാണ് പ്രധാനം. റിട്ട് കോടതിയിൽ, സത്യവാങ്മൂലങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ അവകാശങ്ങൾ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ. വിശദമായ അന്വേഷണം ആവശ്യമാണെന്ന് കോടതി കരുതുന്നിടത്ത്, കോടതി അസാധാരണമായ അധികാരപരിധി വിനിയോഗിക്കാൻ വിസമ്മതിക്കുകയും കക്ഷികളോട് സിവിൽ കോടതിയെ സമീപിക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യാം. അസാധാരണമായ കേസുകളിൽ മാത്രമേ, പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത കുട്ടിയുടെ കസ്റ്റഡിയിലുള്ള കക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങൾ ഹേബിയസ് കോർപ്പസിനായുള്ള ഹർജിയിൽ അസാധാരണമായ അധികാരപരിധി വിനിയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ."

ഊന്നൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു

13. നിലവിലെ കേസിൽ, പ്രായപൂർത്തിയാകാത്ത രണ്ട് കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി എതിർകക്ഷി നമ്പർ 6-ന്റെ (അമ്മ) പക്കലായിരുന്നുവെന്നും, ഇതിനായി ഹർജിക്കാരൻ (പിതാവ്) ഇതിനകം ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമത്തിന്റെ

വകുപ്പ് 12 പ്രകാരം ഒരു ഹർജി ഫയൽ ചെയ്തിരുന്നുവെന്നും അത് പരിഗണനയിലാണെന്നും കൂടാതെ, സ്വാഭാവിക രക്ഷിതാവായ അമ്മയുടെ പക്കലുള്ള കുട്ടികളുടെ കസ്റ്റഡി നിയമവിരുദ്ധമാണെന്ന് പറയാനാവില്ലെന്നതും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട വസ്തുതകൾ ആയതിനാൽ, ഹേബിയസ് കോർപ്പസ് ഹർജി, അതും നേരിട്ട് ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം, നിലനിർത്താൻ കഴിയില്ല. അങ്ങനെ പറയുമ്പോൾ, 2005-ലെ ഗാർഹിക പീഡനത്തിൽ നിന്ന് സ്ത്രീകളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള നിയമപ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങളിൽ വിചാരണ കോടതി നിർദ്ദേശിച്ച ജീവനാംശം നൽകിയിട്ടുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന ചോദ്യത്തിലേക്ക് കോടതി കടക്കുന്നില്ല. ഗാർഡിയൻസ് ആൻഡ് വാർഡ്സ് നിയമത്തിന് കീഴിൽ ലഭ്യമായ നിയമപരമായ പ്രതിവിധിയാണ് ഉചിതമായ പ്രതിവിധി, ഇത് ഹർജിക്കാരൻ ഇതിനകം തന്നെ നേടിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടനയുടെ അനുച്ഛേദം 32 പ്രകാരം സുപ്രീം കോടതി അതിന്റെ അധികാരപരിധി വിനിയോഗിക്കേണ്ട അനന്യസാധാരണമോ അപൂർവ്വമോ ആയ സാഹചര്യങ്ങൾ ഈ കേസിൽ ഇല്ല. കുട്ടികളുടെ നന്മയും ക്ഷേമവും സംബന്ധിച്ച് ഇവിടെ ഉന്നയിക്കുന്ന എല്ലാ ചോദ്യങ്ങളും കക്ഷികളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ സമർപ്പിക്കുന്ന തെളിവുകൾ വിലയിരുത്തിയ ശേഷം, നിയമപ്രകാരം പരിഗണിക്കാവുന്ന ഉചിതവും ഫലപ്രദവുമായ ഒരു പ്രതിവിധിയാണ് ഹർജിക്കാരൻ ഇതിനകം തന്നെ നേടിയെടുത്ത പ്രതിവിധി.

14. അതനുസരിച്ച്, നിലനിർത്തൽ സാധ്യതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ റിട്ട് ഹർജി കോടതി തള്ളിക്കളയുന്നു. എന്നിരുന്നാലും, പരിഗണനയിലിരിക്കുന്ന കേസ് വേഗത്തിൽ

തീർപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷയോടൊപ്പം ഈ ഉത്തരവിന്റെ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ പകർപ്പ് ഫയൽ ചെയ്തതിന് ശേഷം കഴിവതും ആറ് മാസത്തിനുള്ളിൽ, 2017-ലെ 88-ാം നമ്പർ കേസ് കഴിയുന്നത്ര വേഗത്തിലും നിയമപ്രകാരവും കേട്ട് തീർപ്പാക്കാൻ കൊൽക്കത്തയിലെ അലിപോറിലെ 10-ാമത് അഡീഷണൽ ജില്ലാ ജഡ്ജിയോട് ഈ കോടതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

15. പിരിയുന്നതിനുമുമ്പ്, ഈ കോടതി അമിക്കസ് ക്യൂറിയായി നിയമിച്ച മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ ശ്രീ. പി.എസ്. നരസിംഹ നൽകിയ കാര്യക്ഷമമായ സഹായത്തിന് കോടതി നന്ദി പറയുന്നു.

റിട്ട് ഹർജി തള്ളിയിരിക്കുന്നു.

ബിഭൂതി ഭൂഷൺ ബോസ്